

Verslag van de vergadering
gehouden op Maandag, 22 October 1945, 10 uur,
te 's-Gravenhage, Plein 1813 Nr.4.

A a n w e z i g: De Minister-President, Voorzitter, de Ministers Drees,
Logemann, van Kleffens, Vos, van Schaik, Ringers, de Booy,
Mr. P. Sanders, Secretaris.

1. NOTULEN.

De Notulen van de vergadering van 15 October worden onveranderd goedgekeurd.

2. GESPREK MET DEN HEER LAMPING.

De Voorzitter heet den Heer Lamping, die het begin van deze vergadering bijwoont, welkom. Wij staan thans voor de vraag of wij ons accoord kunnen verklaren met het radicaal afbreken van de Duitsche zware industrie, uitgezonderd dat gedeelte hetwelk noodzakelijk is voor de interne voorziening van Duitschland zelve. Naar de meening van den Minister dienen wij dit probleem te zien in samenhang met de behandeling, welke Nederland zal ondervinden op het gebied van den landbouw. Een andere vraag is, of wij de behandeling dezer aangelegenheid in de Commissie van Ministers van Buitenlandsche Zaken der vijf groote mogendheden aan de Franschen kunnen overlaten.

De Heer Lamping deelt mede, dat bij de tot nu toe gevoerde besprekingen het probleem der veiligheid als uitgangspunt is gesteld. De politieke overwegingen geven dus den doorslag boven de economische. Van Fransche zijde keek men uitsluitend naar de zware industrie; ook de chemische industrie werd buiten beschouwing gelaten. Zijnerzijds is een motie ingediend, dat men deze zaak niet zoo eenzijdig kan bekijken, doch dat wij tevens moeten weten, welke behandeling de andere problemen, met name ook die betreffende den landbouw, zullen ondervinden. Deze motie heeft echter geen bijval kunnen vinden, weshalve de Heer Lamping zich, zij het onder reserves, bij het Fransche standpunt heeft aangesloten. Morgen komt de Conseil weer bijeen en zal voorgesteld worden het program der Siderurgische Commissie uit te voeren, waarbij de productie van Duitschland van 35 millioen ton tot maximum 7 millioen ton wordt teruggebracht.

Minister van Kleffens leest een telegram voor van den Heer Loudon, waaruit blijkt, dat wij met onze verlangens moeten komen, welke typen fabrieken wij in Nederland zouden willen hebben. De Minister-President wijst op het belang voor Nederland om chemische industrieën hier te vestigen; Minister Vos op fabrieken voor landbouwwerktuigen, welke het voordeel hebben op eenvoudige wijze in bedrijf te kunnen worden gesteld. Bij overplaatsing van andere fabrieken moeten wij er volgens Minister van Schaik rekening mede houden, dat hieraan groote kosten verbonden zijn, welke wel eens evenveel zouden kunnen bedragen als het vestigen van geheel nieuwe industrieën met moderne outillage.

De Raad meent, dat op korten termijn onzerzijds onze verlangens geconcretiseerd moeten worden ten aanzien van industrieën, welke wij voor Nederland zouden verlangen. Daarbij kan gedacht worden aan Chemische industrie, zware industrie, fabricage van landbouwwerktuigen en papierindustrie. Minister Vos zegt toe over 14 dagen in dezen Raad hierover een rapport te zullen uitbrengen, waarbij tevens zal worden geadviseerd over het antwoord op den brief van Buitenlandsche Zaken d.d. 12 October, waarbij een opgave werd gedaan van de fabrieken, welke door de geallieerden buiten bedrijf worden gesteld, meer in het bijzonder, welke daarvan voor Nederland in aanmerking zullen komen. De Raad meent, dat het wellicht aanbeveling zal verdienen de objecten met name aan te wijzen, waarvoor men dient te weten in welken toestand deze objecten zich in Duitschland thans bevinden.

Minister Drees wijst erop, dat wij bij het overplaatsen van fabrieken tevens de daarvoor noodige werkmesters zullen moeten aanvaarden. Volgens den Heer Lamping ligt het in de bedoeling van de geallieerden om de vrij komende werkkrachten in de mijnen te werk te stellen. Hunnerzijds wordt geheel uitgegaan van de gedachte der veiligheid.

Volgens den Heer Lamping gaat het er om, welke politiek hij morgen moet voeren. De Raad meent, dat hij niet zonder meer accoord zal mogen gaan met de afbraak van de Duitsche industrie, welke Nederland in zijn bestaansmogelijkheid terdege treft. Het is voor Nederland economisch een groot nadeel, Duitschland als achterland kwijt te raken. Wij kunnen met de afbraak slechts accoord gaan, indien wij op een of andere wijze compensatie verkrijgen. Zoo zullen wij moeten weten, waar wij straks met onze landbouwproducten heen kunnen.

De Raad meent tevens, dat onzerzijds er op gewezen zal moeten worden, dat de behandeling, welke men thans Duitschland doet ondergaan in de toekomst groote politieke moeilijkheden met zich mede zal brengen en derhalve het tegendeel van de beoogde veiligheid zal veroorzaken. De chaos kan immers uiteindelijk leiden tot een communistische revolutie, waardoor Duitschland bij Rusland komt. Daarmede wordt het vraagstuk uit de economische sfeer gebracht in die der politiek, waarvoor de Conseil op zichzelf niet competent is.

De Heer Lamping verlaat de vergadering.

3. NEDERLANDSCHE VERTEGENWOORDIGING TER INTERNATIONALE CONFERENTIE, BEGREFFENDE REPARATIE.

De Heer Beyen zal voorloopig, in verband met zijn a.s. huwelijk, niet als voorzitter op kunnen treden. Als 1e plaatsvervangend Voorzitter zou de Raad den Heer Boissevain willen laten optreden, als 2e plaatsvervangend Voorzitter den Heer Verrijn Stuart. Verder worden aan de delegatie toegevoegd de Heeren Koning (van Handel en Nijverheid) en Albarda (Financiën). De Heer Derksen van het Bureau voor de Statistiek zal als expert meegaan, terwijl namens de Missie Doorman de Heeren Blom en Soutendijk aanwezig zullen zijn.

Waarschijnlijk zal de voorbereidende conferentie thans te Parijs worden gehouden en niet in Londen, terwijl Brussel de zetel van de Reparatie-Commissie zal worden.

De instructie voor de delegatie zal door de Ministers van Financiën en Handel en Nijverheid worden opgesteld, in overleg met hun collega van Buitenlandsche Zaken.

4. RECHTSHERSTEL.

Naar den indruk van den Raad functionneert Rechtsherstel allerminst zooals het behoort. Een algemeene omwerking van de Besluiten E.100 en E.133 is in voorbereiding.

Voor de komende vergadering van den Raad zal Prof. Gerbrandy, Voorzitter van den Raad voor Rechtsherstel, benevens de voorzitters der Afdelingen en de Directeuren van het Beheersinstituut worden uitgenoodigd, terwijl ook Minister Kolfshoten bij deze vergadering aanwezig zal dienen te zijn.

De Voorzitter sluit de vergadering.

23 October 1945

Secretaris.